

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu
oddělení kultury a památkové péče

Spisová zn.: SpKrÚ – 36778/2017 OKSCR OKPP
Číslo jednací: KrÚ – 37592/2017 OKSCR OKPP

Vyřizuje: Ing. Milan Mariánek
Telefon: 466 026 169
E-mail: milan.marianek@pardubickykraj.cz

Datum: 01.06.2017

Národní kulturní památka Zámek s opevněním v Pardubicích – havarijní stav mostku z čestného dvora do paláce – rozhodnutí o způsobu odstranění závady.

R O Z H O D N U T Í

Účastník řízení:

Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, zastoupený správcem nemovitosti Východočeské muzeum v Pardubicích, sídlo: Zámek 2, 530 02 Pardubice

Krajský úřad Pardubického kraje, odbor kultury, sportu a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče (dále jen příslušný orgán), obdržel dne 25.05.2017 žádost Východočeského muzea v Pardubicích o vydání rozhodnutí o způsobu odstranění závady – havarijní stav mostku z čestného dvora do paláce zámku Pardubice. K žádosti bylo přiloženo vyjádření Ing. Petra Rohlíčka, autorizovaného inženýra pro pozemní stavby, zpracované dne 18.05.2017.

Příslušný orgán k uvedené žádosti podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **určuje** způsob odstranění závady tímto způsobem:

1. Otloukání stávajících omítek bude provedeno ručně a musí probíhat velice opatrně, aby nedošlo k poškození líce zdiva.
2. Nejpozději do 10.10.2017 budou všechny otlučené plochy opatřeny novou provizorní omítkou. Ta musí být čistě vápenná z hašeného vápna a bude sloužit jako ochrana před odmrznutím líce zdiva v zimním období. Bude provedena jako jednovrstvá, dřevem hlazená, bez štukování. Je možno ji opatřit jednou vrstvou nátěru vápnem.

3. Práce na obnově souvrství mostovky mohou proběhnout pouze podle předem zpracované a schválené projektové dokumentace. Projektant, který ji bude zpracovávat, musí mít zkušenosti se sanací kulturních památek a musí v ní podrobně a jednoznačně popsat následující:
 - a) odstranění všech souvrství mostovky, včetně zásypů, až po rub kleneb,
 - b) technologii odstranění železobetonové desky, která musí být ohleduplná k historickým konstrukcím, aby nebyly demolicí poškozeny,
 - c) detaily napojení nově vkládaných konstrukcí na všechny stávající,
 - d) skladbu celého nově vkládaného souvrství,
 - e) podrobný popis všech použitých materiálů,
 - f) způsob odvedení srážkové vody, včetně určení spádů,
 - g) technologii odstranění spárování strojní aktivovanou betonovou směsí,
 - h) technologii fixace odloučených částí líce cihelného zdiva,
 - i) technologii provedení finálních omítek,
 - j) zajištění ochrany kamenných prvků během provádění prací a návrh preventivního restaurátorského zásahu po dokončení stavebních prací.
4. Protože existuje důvodný předpoklad, že rozsah poškození se bude dále rychle zvětšovat, stanovuje příslušný orgán lhůtu pro zahájení obnovy na březen až duben 2018 a ukončení obnovy musí být provedeno do 10.10.2018.

O d ů v o d n ě n í

Příslušný orgán státní památkové péče pro národní kulturní památky obdržel dne 09.05.2017 e-mail od ředitele Východočeského muzea v Pardubicích, kterým bylo oznámeno poškození kulturní památky Zámek s opevněním v Pardubicích. Ten byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 50/2010 Sb., ze dne 08.02.2010, o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky s účinností od 01.07.2010.

Ve stejné věci byla dne 25.05.2017 podána žádost o vydání rozhodnutí o způsobu odstranění závady podle § 12 odst. 1 památkového zákona ve věci odstranění havarijního stavu mostku z čestného dvora do paláce zámku Pardubice. Tímto dnem bylo zahájeno správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Přílohou žádosti byl e-mail Ing. Petra Rohlíčka, autorizovaného inženýra pro pozemní stavby, ze společnosti INRECO s.r.o., Hradec Králové, který popisuje projevy stavebních poruch a jejich příčiny. V závěru tohoto e-mailu je konstatováno, že rozsah poškození se bude dále rychle zvětšovat. Vzhledem k tomuto konstatování dospěl příslušný orgán k názoru, že jde o ohrožení kulturní památky ve smyslu ustanovení § 12 památkového zákona.

Vzhledem k tomu, že žádosti bylo v plném rozsahu vyhověno, nebyla účastníku řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Protože památkový zákon nevyžaduje vydání písemného vyjádření odborné organizace státní památkové péče, nebylo vyžádáno a příslušný orgán jednotlivé body rozhodnutí konzultoval s pracovníkem Národního památkového ústavu ústně.

Jednotlivé body způsobu odstranění závady byly stanoveny s ohledem na potřebu deklarovanou v § 1 odst. 2 památkového zákona, podle kterého orgány památkové péče mají zabezpečit zachování a ochranu kulturních památek. V tomto případě existuje důvodné podezření, že se technický stav mostku bude rychle zhoršovat, proto přistoupil příslušný orgán ke stanovení způsobu odstranění závady.

Body 1. a 2. mají za účel zajistit ohleduplné zacházení se stávajícími omítkovými vrstvami, aby nedošlo ke ztrátám originální hmoty líce cihelného barokního zdiva. Veškeré omítky mostku jsou novodobé z počátku 21. století a na rozdíl od zdiva nejsou nositeli památkových hodnot. Z toho důvodu byla nařízena aplikace dočasné omítky, která má sloužit jako ochrana před mrazem v zimním období. Materiál byl určen s ohledem na nutnost odstranění této omítky v rámci obnovy mostku po několika měsících, proto musí být čistě vápenná, vyrobená tradiční technologií, aby jejím opakovaným odstraňováním líc zdiva co nejméně trpěl.

Požadavky na obsah projektové dokumentace specifikované bodem 3. vyplývají ze skutečnosti, že práce realizované na obnově mostku po roce 2001 byly provedeny nekvalitně a na základě nedostatečné projektové dokumentace, což zapříčinilo havarijní stav, ve kterém se dnes mostek nachází. Protože bylo použito nasákavého materiálu pro zásypy, bude nutno odstranit celé souvrství, včetně mohutné železobetonové desky, která tvoří nosnou část mostovky. Demolice této desky bude nesmírně náročná, protože na ni přímo navazuje kamenný parapet mostku s figurální a ornamentální reliéfní výzdobou, který představuje závěrečnou etapu raně renesanční sochařské tvorby na pardubickém zámku a je datován do roku 1543. Navíc veškeré práce budou probíhat v těsné blízkosti hlavního vstupního portálu, který je velmi cennou renesanční kamenosochařskou prací z roku 1529. Proto je nutné, aby projektant navrhl technologii, která bude minimálně dynamicky namáhat cenné historické konstrukce. Aby se v budoucnu neopakovala současná havarijní situace, je nutno detaily napojování, skladby souvrství, použité materiály a způsob odvodnění podrobně popsat v projektové dokumentaci. Dalším problémem, který zapříčinil havarijní stav, je vyspárování cihelného líce zdiva aktivovanou betonovou směsí, provedené ve 2. polovině 20. století. Nepropustná betonová směs neumožní transport vody z konstrukce a navíc způsobuje rozdílnou dilataci v homogenní lícové vrstvě od vnitřní hmoty zdiva spárovaného měkkou a flexibilní vápennou maltou. Odstranění betonového spárování a jeho náhrada flexibilnějším materiálem napomůže vyrovnat zatížení konstrukce vlivem dilatace. Odstranění betonu ze spár musí opět proběhnout ohleduplným způsobem bez vibrací, aby nedošlo k poškození cihel v líci zdiva.

Termíny určené v bodě 4. vyplývají zejména ze skutečnosti konstatované Ing. Petrem Rohlíčkem, autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby, ze společnosti INRECO s.r.o., Hradec Králové, který ve svém vyjádření upozorňuje, že rozsah poškození se bude dále rychle zvětšovat. Navíc je příslušnému orgánu známo, že od roku 2019 je plánována rozsáhlá rekonstrukce budovy zámku, která bude znamenat extrémní zatížení mostku. Z těchto důvodů považuje příslušný orgán za nutné, aby práce byly provedeny v době vhodné pro technologii výstavby (během provádění mokrých procesů nesmí teplota klesnout pod 5 °C), a to v roce 2018.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle §§ 81 až 83 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury České republiky, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru kultury, sportu a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Mgr. Bc. Milan Novák
vedoucí odboru
kultury, sportu a cestovního ruchu

Na vědomí:
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích